

Бурячківський

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 2 «Медицина» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 26 червня 2025 року).

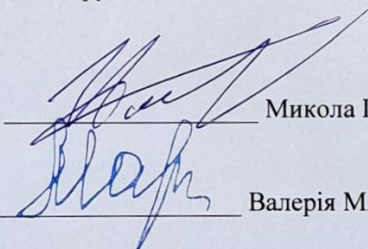
Розробники:

завідувач кафедри, професор закладу вищої освіти, професор, д.мед.н. Микола ГОЛУБЯТНИКОВ
професор закладу вищої освіти, професор, д.мед.н. Віктор ГАЙДЕЙ
професор закладу вищої освіти професор, д.мед.н. Антоніна САВЧУК
доцент закладу вищої освіти, к.мед.н. Ольга МЕЛЬНИК
асистент Катерина ГРИЦЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

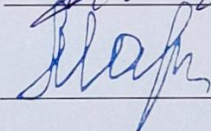
Протокол № 1 від 27.08.2025 р.

Завідувач кафедри

Микола ГОЛУБЯТНИКОВ

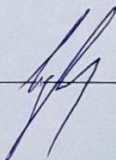
Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою комісією з медико-біологічних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова предметної циклової методичної комісії
з медико-біологічних дисциплін ОНМедУ

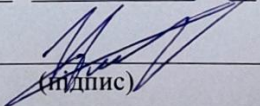

Леонід ГОДЛЕВСЬКИЙ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від “ ____ ” ____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

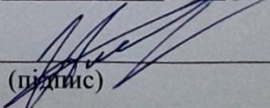

(підпис)

Микола ГОЛУБЯТНИКОВ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ____ від “ ____ ” ____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість: Кредитів – 4 Годин – 120 Змістових модулів – 1	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Денна форма навчання</i> <i>Вибіркова дисципліна</i>	
		<i>Рік підготовки</i>	2
		<i>Семестр</i>	III - IV
		<i>Лекції</i>	0 годин
		<i>Семінарські</i>	0 годин
		<i>Практичні</i>	40 годин
		<i>Лабораторні</i>	0 годин
		<i>Самостійна робота</i>	80 годин
		<i>У т.ч. індивідуальні завдання</i>	0
		<i>Форма підсумкового контролю</i>	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета: Навчитися знаходити, критично оцінювати і використовувати медичну інформацію для прийняття раціональних (науково обґрунтованих) рішень.

Завдання:

1. Засвоїти теоретичні основи, сучасні принципи, закономірності і правові засади доказової медицини в контексті збереження та зміцнення здоров'я населення.
2. Інтерпретувати основне визначення поняття «медицина заснована на доказах».
3. Опрацьовувати заходи щодо організації діяльності сімейного лікаря з ресурсами доказової медицини та шляхів її вдосконалення.
4. Вміти заповнювати основну облікову медичну документацію та аналізувати звітні форми медичної служби.
5. Розробляти управлінські профілактичні рішення, заснованих на доказах, спрямованих на зміцнення та збереження здоров'я осіб різного віку.
6. Розуміти зміст ринкових перетворень в практичній діяльності медичних закладів та окремо практикуючих лікарів для найкращого підбору лікування різних патологій.
7. Розробляти управлінські рішення щодо задоволення потреб населення у медичному забезпеченні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ІК - Здатність розв'язувати типові та складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальних (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології

ЗК11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальних (СК):

СК9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань

СК18. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів

СК19. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг

СК20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

СК23. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання

ПРН16. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в

команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- визначення терміну «медицина заснована на доказах» як предмету викладання, її значення для практики охорони здоров'я;
- передумови виникнення доказової медицини;
- провідні принципи доказової медицини;
- завдання доказової медицини;
- правові засади сучасної охорони здоров'я;
- принцип використання науково-медичної інформації лише найвищого рівня доказовості;
- принцип постійного оновлення інформації щодо досягнень медичної науки і клінічної практики);
- ієрархію доказовості джерел інформації. «Піраміда доказовості»;
- джерела доказової медицини;
- порядок представлення наукових робіт.

Вміти:

- планувати проведення епідеміологічного дослідження;
- планувати проведення скринінгового дослідження;
- порівнювати діагностичного тесту з «золотим стандартом»;
- інтерпретувати особливості медичної допомоги населенню заснованої на доказах;
- аналізувати доцільність впровадження різних моделей первинної медичної допомоги на засадах доказової медицини;
- проводити оцінку якості надання медичної допомоги;
- здійснювати розробку управлінських рішень, спрямованих на покращання здоров'я населення та оптимізацію медичної допомоги;
- використовувати навички пошуку достовірної інформації для розробки і впровадження профілактичних заходів, спрямованих на збереження, зміцнення здоров'я та соціального благополуччя населення;
- застосовувати навички оцінки оригінальності наукових робіт її дизайну;
- помічати помилки в написанні результатів дослідження з точки зору доказової медицини;
- критично оцінювати систематичні огляди;
- користуватися клінічними протоколами, міжнародними гайдлайнами;

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Походження доказової медицини

- Походження доказової медицини.
- Термін “evidence-based medicine”.
- Передумови виникнення доказової медицини.

Тема 2. Принципи доказової медицини

- Провідні принципи доказової медицини.
- Завдання доказової медицини.

- Принцип використання науково-медичної інформації лише найвищого рівня доказовості.

- Принцип постійного оновлення інформації щодо досягнень медичної науки і клінічної практики.

- Принцип постійного знайомства всіх учасників медичної галузі з досягненнями науки і практики.

- Принцип оптимальної діагностичної доцільності.

- Принцип раціональної фармакотерапії.

- Принцип науково обґрунтованого прогнозу захворювання.

- Принцип постійного підвищення безпеки медичних втручань.

- Принцип стандартизації медичних втручань.

- Принцип мінімізації економічних затрат.

- Принцип колективної відповідальності за високу ефективність діагностичних і лікувальних технологій.

- Принцип постійної оптимізації діяльності національних систем охорони здоров'я.

Тема 3. Рівні доказовості, ступені рекомендації

- Ієрархія доказовості джерел інформації. «Піраміда доказовості».

- Джерела відомостей. Градації (класи) та рівні доказів.

- Ступінь доведеності ефективності та доцільності.

Тема 4. Ключові поняття клінічної епідеміології

- Термін «клінічна епідеміологія». Положення та суть клінічної епідеміології.

- Методологія доказової медицини.

- Епідеміологічний метод.

Тема 5. Дизайн епідеміологічних досліджень

- Особливості проведення епідеміологічного дослідження.

- Суцільні дослідження. Вибіркові дослідження. Репрезентативність вибірки. Принцип рандомізації. Механічний відбір. Типологічна (типова) вибірка. Серійний (гніздовий) відбір. Метод спрямованого відбору. Описове дослідження. Аналітичне дослідження. Випадок-контроль. Наглядове дослідження. Експериментальне дослідження. Наукове (спеціальне) дослідження. Рутинне дослідження. Ретроспективне дослідження. Проспективне дослідження. Одночасні (поперечні) дослідження. Динамічне (подовжнє) дослідження. Польове дослідження.

Тема 6. Епідеміологічні дослідження в охороні здоров'я, їх класифікація. Емпіричні та експериментальні дослідження

- Епідеміологічні дослідження. Обсерваційне. Експериментальні дослідження. Описові (оціночні, неконтрольовані). Аналітичні (контрольовані). Опис окремих випадків. Опис серій випадків. Ретроспективне дослідження. Проспективне дослідження.

Тема 7. Скринінгові тести: характеристика та основні вимоги

- Скринінг - джерело інформації про стан здоров'я населення. Мета скринінгу.

- Приклади скринінгових досліджень.

- Термін ефективності скринінгового тесту. Чутливість, специфічність.

Тема 8. Поняття про фактори ризику

- Чинники ризику, методика розрахунку ризиків.

- Абсолютний, додатковий ризик.

- Відносний ризик.

- Додатковий популяційний ризик.

- Додаткова частка популяційного ризику.

- Шанс. Відношення шансів.

Тема 9. Наукові роботи по дослідженням діагностичних та скринінгових тестів

- Порівняння діагностичного тесту з “золотим стандартом”.
- Відношення правдивості.

Тема 10. Бази даних про здоров’я населення

- Пошук літератури. Medline, AMED, CINAHL та інші.
- Кокранівське співробітництво: історія створення та діяльність Арчибальд Кокран.

Регістр випробувань Кокранівського Співробітництва.

- Пошукові фільтри. Бази даних статей, які пройшли оцінку. Метабази. Бази неопублікованих статей. Пошук за списком літератури. Сбір інформації від колег. Приклади питань, при пошуку інформації.

Тема 11. Оцінка методологічної якості

- Оцінка оригінальності наукових робіт її дизайну.
- Помилки в написанні результатів дослідження з точки зору доказової медицини.

Тема 12. Систематичні огляди та мета-аналіз

- Систематичний огляд. Критична оцінка систематичних оглядів.
- Мета-аналіз. Неоднорідність.
- Нові підходи до систематичних оглядів.

Тема 13. Клінічні випробування лікарняних засобів

- Доказова медицина і маркетинг.
- Вибір лікування. Сурогатні кінцеві точки. Достовірна інформація від медичного представника.

Тема 14. Клінічні дослідження та рекомендації. Протоколи діагностики та лікування

- Клінічне дослідження. Класифікація експериментальних епідеміологічних досліджень. Стадії розробки препарату. Фази випробувань імунобіологічних препаратів. Фази клінічних випробувань лікарських засобів. Критерії включення. Критерії виключення. Згода учасників. Плацебо. Припинення випробування. Міжнародні вимоги «Guideline for Good Clinical Practice (GCP)». Клінічні рекомендації. Протоколи діагностики та лікування.

Тема 15. Використання знань з доказової медицини в діяльності фахівця громадського здоров’я. Наукові роботи присвячені якісним та анкетним дослідженням. Порядок представлення наукових робіт. Підсумковий контроль – Залік.

- Рандомізовані контрольовані дослідження. Когортні дослідження. Дослідження “випадок-контроль”. Поперечні дослідження.
- Якісні та анкетні дослідження в доказовій медицині.
- Порядок представлення наукових робіт. Етичні зауваження.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/ п	Теми	Кількість годин					
		Всього	у тому числі				
			Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРЗ
1	Походження доказової медицини	8	0	0	2	0	6
2	Принципи доказової медицини	6	0	0	2	0	4
3	Рівні доказовості, ступені рекомендації.	8	0	0	2	0	6
4	Ключові поняття клінічної епідеміології.	10	0	0	4	0	6
5	Дизайн епідеміологічних досліджень	10	0	0	4	0	6
6	Епідеміологічні дослідження в охороні здоров’я, їх	10	0	0	4	0	6

	класифікація. Емпіричні та експериментальні дослідження						
7	Скринінгові тести: характеристика та основні вимоги	8	0	0	2	0	6
8	Поняття про фактори ризику	6	0	0	2	0	4
9	Наукові роботи по дослідженням діагностичних та скринінгових тестів	8	0	0	2	0	6
10	Бази даних про здоров'я населення	6	0	0	2	0	4
11	Оцінка методологічної якості	6	0	0	2	0	4
12	Систематичні огляди та мета-аналіз	8	0	0	2	0	6
13	Клінічні випробування лікарняних засобів	6	0	0	2	0	4
14	Клінічні дослідження та рекомендації. Протоколи діагностики та лікування	10	0	0	4	0	6
15	Використання знань з доказової медицини в діяльності фахівця громадського здоров'я. Наукові роботи присвячені якісним та анкетним дослідженням. Порядок представлення наукових робіт. Підсумковий контроль – Заліз	10	0	0	4	0	6
	<i>Разом за змістовим модулем I</i>	120	0	0	40	0	80
	<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
	Усього годин	120	0	0	40	0	80

Л – лекція, СЗ – семінарські заняття, ПЗ – практичні заняття, ЛЗ – лабораторні заняття, СРЗ – самостійна робота здобувача

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2.Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№ п/п	Назви тем	Кількість годин
1	Походження доказової медицини. Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
2	Принципи доказової медицини Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
3	Рівні доказовості, ступені рекомендації. Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
4	Ключові поняття клінічної епідеміології. Індивідуальне опитування за питаннями теми.	4
5	Дизайн епідеміологічних досліджень Індивідуальне опитування за питаннями теми.	4
6	Епідеміологічні дослідження в охороні здоров'я, їх класифікація. Емпіричні та експериментальні дослідження Індивідуальне опитування за питаннями теми.	4
7	Скринінгові тести: характеристика та основні вимоги Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
8	Поняття про фактори ризику	2

	Індивідуальне опитування за питаннями теми.	
9	Наукові роботи по дослідженням діагностичних та скринінгових тестів Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
10	Бази даних про здоров'я населення Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
11	Оцінка методологічної якості Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
12	Систематичні огляди та мета-аналіз Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
13	Клінічні випробування лікарняних засобів Індивідуальне опитування за питаннями теми.	2
14	Клінічні дослідження та рекомендації. Протоколи діагностики та лікування Індивідуальне опитування за питаннями теми.	4
15	Використання знань з доказової медицини в діяльності фахівця громадського здоров'я. Наукові роботи присвячені якісним та анкетним дослідженням. Порядок представлення наукових робіт. Індивідуальне опитування за питаннями теми. Підсумковий контроль – Залік	4
	Разом	40

5.4.Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ п/п	Назви тем	Кількість годин
1	Походження доказової медицини	6
2	Принципи доказової медицини	4
3	Рівні доказовості, ступені рекомендації.	6
4	Ключові поняття клінічної епідеміології.	6
5	Дизайн епідеміологічних досліджень	6
6	Епідеміологічні дослідження в охороні здоров'я, їх класифікація. Емпіричні та експериментальні дослідження	6
7	Скринінгові тести: характеристика та основні вимоги	6
8	Поняття про фактори ризику	4
9	Наукові роботи по дослідженням діагностичних та скринінгових тестів	6
10	Бази даних про здоров'я населення	4
11	Оцінка методологічної якості	4
12	Систематичні огляди та мета-аналіз	6
13	Клінічні випробування лікарняних засобів	4
14	Клінічні дослідження та рекомендації. Протоколи діагностики та лікування	6
15	Використання знань з доказової медицини в діяльності фахівця громадського здоров'я. Наукові роботи присвячені якісним та анкетним дослідженням. Порядок представлення наукових робіт.	6
	Разом	80

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практичні заняття: бесіда, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання навичок роботи з медичною літературою.

Самостійна робота: самостійна робота з електронним підручником, електронними джерелами доказової медицини, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-1, самостійне вирішення ситуаційних завдань.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті.

Форма підсумкового контролю: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних робіт
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Виставляється здобувачу, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обгрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу здобувача, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
Добре «4»	Здобувач розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
Задовільно «3»	Здобувач відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення понять недостатні, характеризує загальні питання соціальної медицини.
Незадовільно «2»	Здобувач фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, не виконав практичну роботу.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За **рейтинговою шкалою ECTS** оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ЕКТС встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «А» за шкалою ЕКТС не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «Е». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус навчальної дисципліни
- Мультимедійні презентації
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначення терміну «доказова медицина».
2. Передумови виникнення доказової медицини.
3. Провідні принципи доказової медицини.
4. Завдання доказової медицини.
5. Пояснити принцип використання науково-медичної інформації лише найвищого рівня доказовості.
6. Пояснити принцип постійного оновлення інформації щодо досягнень медичної науки і клінічної практики.
7. Пояснити принцип оптимальної діагностичної доцільності.
8. Принцип раціональної фармакотерапії.
9. Пояснити принцип науково обґрунтованого прогнозу захворювання.
10. Пояснити принцип постійного підвищення безпеки медичних втручань.
11. Пояснити принцип стандартизації медичних втручань.
12. Пояснити принцип мінімізації економічних затрат.
13. Пояснити принцип колективної відповідальності за високу ефективність діагностичних і лікувальних технологій.
14. Пояснити принцип постійної оптимізації діяльності національних систем охорони здоров'я.
15. Пояснити принцип «Піраміда доказовості».
16. Назвати відомі джерела доказової медицини.
17. Визначити термін «клінічна епідеміологія». Положення та суть клінічної епідеміології.
18. Методологія доказової медицини.
19. Епідеміологічний метод.
20. Особливості проведення епідеміологічного дослідження.
21. Суцільні дослідження. Вибіркові дослідження. Репрезентативність вибірки.
22. Пояснити принцип рандомізації.
23. Описове дослідження. Аналітичне дослідження.
24. Випадок-контроль. Наглядове дослідження.
25. Експериментальне дослідження. Наукове (спеціальне) дослідження.
26. Рутинне дослідження. Ретроспективне дослідження.
27. Проспективне дослідження. Одночасні (поперечні) дослідження.
28. Динамічне (поздовжнє) дослідження. Польове дослідження.
29. Описові (оціночні, неконтрольовані). Аналітичні (контрольовані).
30. Опис окремих випадків. Опис серій випадків.
31. Скринінгові тести: характеристика та основні вимоги.
32. Приклади скринінгових досліджень.
33. Термін ефективності скринінгового тесту. Чутливість, специфічність.
34. Поняття про фактори ризику.
35. Чинники ризику, методика розрахунку ризиків.
36. Абсолютний, додатковий ризик.
37. Відносний ризик.
38. Додатковий популяційний ризик.
39. Додаткова частка популяційного ризику.

40. Шанс. Відношення шансів.
41. Пошукові фільтри. Бази даних статей, які пройшли оцінку. Метабази.
42. Бази неопублікованих статей. Пошук за списком літератури. Сбір інформації від колег.
43. Приклади питань, при пошуку медичної інформації.
44. Оцінка оригінальності наукових робіт її дизайну.
45. Помилки в написанні результатів дослідження з точки зору доказової медицини.
46. Систематичний огляд. Критична оцінка систематичних оглядів.
47. Мета-аналіз. Неоднорідність.
48. Нові підходи до систематичних оглядів.
49. Доказова медицина і маркетинг.
50. Вибір лікування. Сурогатні кінцеві точки. Достовірна інформація від медичного представника.
51. Класифікація експериментальних епідеміологічних досліджень.
52. Стадії розробки препарату.
53. Фази випробувань імунобіологічних препаратів. Фази клінічних випробувань лікарських засобів. Критерії включення.
54. Критерії виключення. Згода учасників. Плацебо. Припинення випробування. Міжнародні вимоги. «Guideline for Good Clinical Practice (GCP)».
55. Клінічні рекомендації. Протоколи діагностики та лікування.
56. Рандомізовані контрольовані дослідження.
57. Когортні дослідження.
58. Якісні та анкетні дослідження в доказовій медицині.
59. Порядок представлення наукових робіт. Етичні зауваження.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Основні принципи доказової медицини : навч. посіб. / С.М. Кисельов. – Запоріжжя :ЗДМУ, 2018 – 117 с.
3. Біостатистика : підручник / [Грузева Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін.] ; за заг.ред. Грузевої Т. С. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 384 с.

Додаткова:

1. Грузева Т.С., Лехан В.М., Огнєв В.А., Галієнко Л.І., Крячкова Л.В., Паламар Б.І., Гречишкіна Н.В., Литвинова Л.О., Гутор Т.Г. [та ін.]. Біостатистика : підруч. для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти / за ред. проф. Т.С. Грузевої. Вінниця : Нова книга, 2020. 384 с.
2. Практикум для підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни «Громадське здоров'я». Львів, 2020.
3. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Вінниця: «Нова книга», вид. 3. 2013. 560 с.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net

3. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
4. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
5. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
6. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
8. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
9. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
10. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com